

Resolució d'aprovació de les instruccions per determinar les característiques específiques de les franges de seguretat i altres mesures d'autoprotecció en zones interfície urbano-forestal

Fets

El IV Pla General de Defensa contra els incendis forestals de les Illes Balears, aprovat pel Decret 22/2015, de 17 d'abril, s'emplaça en una realitat en què es preveu que hi haurà incendis cada vegada més extensos, intensos i perillosos. El seu objecte és disminuir la incidència dels incendis forestals en nombre, freqüència, gravetat i superfície cremada en tot el territori.

Aquest Pla defineix les Zones d'Alt Risc (ZAR) d'incendi forestal de les Illes Balears, que són aquelles àrees en les quals la freqüència o virulència dels incendis forestals i la importància dels valors amenaçats fan necessàries mesures especials de protecció contra els incendis, tal com s'indica a l'article 48 de la Llei 43/2003 de Forests.

El IV Pla determina el conjunt d'actuacions preventives prioritàries necessàries per establir un paisatge agroforestal i uns entorns d'interfície urbano-forestal més defensables i resilients davant a la generació, la propagació i els efectes del foc a tot l'arxipèlag. D'aquesta manera, es defineix com a prioritària l'acció *TE-02 Obertura, manteniment, conservació i ampliació d'infraestructures de defensa en la interfície urbano-forestal*, amb l'objectiu de reduir el risc per a persones i béns en entorns d'interfície urbanoforestal, garantint una defensa eficaç dels mateixos en cas d'incendi.

D'altra banda, la Llei 3/2019, de 31 de gener, agrària de les Illes Balears, defineix a l'apartat 3 de l'article 77 de Mesures de seguretat i defensa de les forests en zones

d'interfície urbano-forestal, IUF, que en el cas dels habitatges unifamiliars amb zones d'interfície urbano-forestal s'haurà d'executar i mantenir una franja exterior perimetral de seguretat de 30 metres d'amplada mínima, sense acumulacions de combustible vegetal, amb un desbrossament selectiu i amb aclarides i podes de la massa arbòria que permetin trencar la continuïtat vertical i horitzontal de la vegetació.

A l'apartat 4 d'aquest article diu que *els propietaris o titulars de les instal·lacions, estructures o immobles no residencials, situats en zones d'alt risc d'incendis forestal (ZAR) amb interfície urbano-forestal hauran d'executar les mesures de prevenció d'incendis forestals establertes en l'apartat 3 anterior.*

L'administració forestal, segons diu la Llei 3/2019 a l'article 77,3, és l'encarregada de determinar per a habitatges aïllats o dins terreny rústic les característiques específiques d'aquestes franges de seguretat.

Per complir amb l'anterior, el Servei de Gestió Forestal de la Direcció General d'Espais Naturals i Biodiversitat ha redactat les instruccions per determinar les característiques específiques de les franges de seguretat i altres mesures d'autoprotecció a implantar en habitatges unifamiliars i en instal·lacions, estructures o immobles no residencials situats en zones d'alt risc d'incendis forestal (ZAR), amb interfície urbano-forestal.

Fonaments de dret

1. Llei 3/2019, de 31 de gener, agrària de les Illes Balears.
2. Decret 125/2007, de 5 d'octubre, pel qual es dicten normes sobre l'ús del foc i es regula l'exercici de determinades activitats susceptibles d'incrementar el risc d'incendi forestal.
3. Decret llei 1/2016, de 12 de gener, de mesures urgents en matèria urbanística.
4. Decret 12/2019, de 2 de juliol, de la presidenta de les Illes Balears, pel qual s'estableixen les competències i l'estructura orgànica bàsica de les conselleries de l'Administració de la Comunitat Autònoma de les Illes Balears.
5. Llei 43/2003, de 21 de novembre, de Forests, i posteriors modificacions.

Per tot això, dicta la següent

Resolució

1. Aprovar les instruccions per determinar les característiques específiques de les franges de seguretat i altres mesures d'autoprotecció en zones d'interfície urbano-forestal, establertes a l'annex d'aquesta Resolució.

GOIB

2. Facultar al director general d'Espais Naturals i Biodiversitat per establir quantes mesures siguin precises per a facilitar l'aplicació i desenvolupament de les citades instruccions.

Palma, 15 FEB. 2021

El conseller de Medi Ambient i Territori

ANNEX

INSTRUCCIONS PER DETERMINAR LES CARACTERÍSTIQUES ESPECÍFIQUES DE LES FRANGES DE SEURETAT I ALTRES MESURES D'AUTOPROTECCIÓ EN ZONES D'INTERFÍCIE URBANO-FORESTAL.

Aquestes instruccions seran d'aplicació en habitatges unifamiliars amb zones d'interfície urbano-forestal i en aquelles instal·lacions, estructures o immobles no residencials situats en zones d'alt risc d'incendi forestal (ZAR) amb interfície urbano-forestal .

Es considera interfície urbanoforestal (IUF) l'entorn de nuclis de població, edificacions o instal·lacions que es troben en terreny forestal, en els seus voltants o que confronten amb aquest.

1. Mesures de seguretat.

1.1. Franja exterior perimetral de seguretat de 30 metres

S'adequarà una franja de 30 metres d'amplada mínima a partir del límit construït de l'habitatge sense acumulacions de combustible vegetal, amb un tractament especial de les plantes (desbrossament, aclarides i podes) amb la finalitat de trencar la continuïtat vertical i horitzontal de la vegetació i així impedir o dificultar el pas del foc. Resulta necessari gestionar activament i reduir el combustible vegetal, però no hi ha en cap cas la necessitat d'eliminar la totalitat de la vegetació arbòria/arbustiva al voltant del volum edificat.

Característiques de la franja de seguretat:

Arbrat:

- Distància mínima entre copes de 3 m.
- Distància mínima de les copes a l'habitatge de 3 m.
- Poda de peus arboris adults a una alçada mínima de 3 m de terra.

Matolls:

- Cobertura arbustiva inferior al 30%.
- No hi haurà peus arbustius a menys de 3 m de l'habitatge.

Restes vegetals:

- S'hauran de retirar o tractar les restes vegetals en un termini màxim de 20 dies des de la seva generació.
- Com a tractament, s'afavorirà la trituració de les restes vegetals, en comptes de la seva crema.

Es prioritzarà l'eliminació o reducció de les espècies més inflamables. En tots els casos es respectaran les espècies vegetals amenaçades especificades en la normativa vigent.

Aquesta franja permet, en cas d'incendi forestal, que el seu front redueixi la intensitat i velocitat en la seva propagació cap a l'habitatge, minimitzant les probabilitats de que aquest sigui afectat, especialment per la radiació de les flames que puguin cremar el combustible forestal de l'àrea propera.

La ubicació dels habitatges de nova construcció serà, sempre que sigui possible, a més de 30 m de zona forestal. En tot cas, s'haurà d'assegurar que l'emplaçament de la casa permeti l'adequació d'una franja de seguretat.

1.2. Accessos

Caldrà mantenir, a les Zones d'Alt Risc d'incendi forestal, consultable a <https://ideib.caib.es/visor> i a banda i banda dels vials d'accés a l'habitatge, franges longitudinals de seguretat de 10 m d'amplada mínima amb les característiques descrites en l'apartat anterior. Per a la resta de camins en zona forestal, la franja serà d'almenys el 10% de l'amplada de la via, i han de tenir com a mínim 1 m, comptador des de cadascun dels límits exteriors.

Així mateix, la zona edificada ha de disposar preferentment de dues vies d'accés alternatives. Quan no es pugui disposar de les dues vies alternatives, si l'accés únic supera els 20 metres de llargada en terreny forestal, aquest haurà de finalitzar en un cul de sac de forma circular de 12,50 m de radi o en un espai

suficient per maniobrar en cas d'emergència. L'accés ha de mantenir unes dimensions d'una amplada mínima lliure del vial de 3,5 m.

En cas d'incendi forestal, aquestes tasques facilitaran l'accés a l'habitatge, tant per a la seva defensa, com per a la seva possible evacuació.

Durant l'època de perill d'incendis i, en qualsevol cas, quan hi hagi una emergència, ha d'estar garantit el normal desenvolupament de la servitud d'ús per part dels serveis de prevenció i extinció d'incendis, prevista en l'article 48.6 de la Llei 43/2003 de Forests.

1.3. Punts d'aigua

Si l'habitatge s'ubica en una Zona d'Alt Risc d'incendi forestal (consultable a <https://ideib.caib.es/visor>), es recomana que la zona edificada compti amb almenys un punt d'aigua exterior per a la seva eficaç utilització pels serveis d'extinció d'incendis.

Els habitatges que disposen de piscina, hauran de procurar mantenir un accés lliure d'obstacles per als serveis d'extinció, per el seu possible ús en la recàrrega de dipòsits o protecció de l'habitatge.

2. **Manteniment de les mesures de prevenció.**

Totes les actuacions silvícoles hauran de tenir un manteniment periòdic per garantir el compliment de les seves funcions preventives durant tot l'any, especialment durant l'època de risc, formalment establerta des de l'1 de maig al 15 d'octubre de cada any.

3. **Altres mesures recomanades.**

- Els elements estructurals i els materials de la construcció han de ser poc combustibles i s'han de protegir aquells punts de possible entrada del foc com les finestres, protegint-les amb doble vidre i contrafinestres (persianes, per exemple).
- Les teulades i canals s'han de mantenir lliures de restes vegetals i materials inflamables.
- Les xemeneies han de comptar amb mataguspies i preferentment estaran protegides amb una malla metàl·lica de diàmetre de llum inferior a 1 cm.
- A l'entorn de l'edificació, els elements combustibles, com acumulacions de llenya o mobiliari de jardí, han d'estar separats d'aquesta i s'ha d'evitar la utilització de materials que cremin fàcilment. No han d'emmagatzemar-se al costat de les façanes o sota porxos inflamables.
- Les tanques de les parcel·les han de ser de materials poc inflamables

- Els tancs de combustibles es situaran a llocs i entorns segurs per no comprometre la casa ni la vegetació del seu voltant.
- Les torradores estaran allunyades de la vegetació, seran tapades amb caseta d'obra i xemeneia protegida i tindran un punt d'aigua a prop. Disposaran en el seu entorn d'un lloc estanc per a la recollida de cendres.
- Les bardisses han d'estar separades de la construcció i s'han d'utilitzar espècies poc inflamables així com a la resta de vegetació de jardí, que es dissenyarà i mantindrà per que pugui actuar com una barrera de protecció. S'evitarà l'ús d'espècies vegetals invasores.
- En cas de que hi hagi zona agrícola al voltant de la construcció aquesta es mantindrà llaurada almenys durant l'època d'alt risc com a mesura de prevenció d'incendis.
- Sempre i quan sigui possible, les piscines estaran distanciades de les edificacions a una distància mínima de 50 m, amb una franja al seu voltant de 25 m lliure de vegetació (arbrada), per facilitar la càrrega d'aigua dels mitjans aeris d'extinció.

El compliment d'aquestes mesures és imprescindible per garantir la màxima seguretat possible als residents d'habitatges situats en interfície urbano-forestal i per a la protecció dels seus propis béns, ja que permet en cas d'incendi una molt més eficaç tasca dels serveis d'extinció, al mateix temps que disminueix el risc de generació o propagació d'un foc des de l'entorn construït cap al terreny forestal que l'envolta, prevenint i evitant la destrucció del seu medi natural.

Enfront del perill d'incendis forestal, és responsabilitat directa de cada titular d'habitatge situat en interfície urbano-forestal garantir la seva seguretat, la de la seva família o la dels residents que es puguin allotjar en la mateixa.